

Протокол

Второ заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.

03 май 2023 г.,

Провеждане – изцяло онлайн (през платформата WebEx)

Предмет:

Второ заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.

Председател на КН на ПРР 2021-2027 г.:

Ангелина Тодорова-Бонева, МРРБ

Основни членове/резервни членове на КН на ПРР 2021-2027:

Живка Георгиева, МРРБ

Пламен Илиев, МРРБ

Ивайло Стоянов, МРРБ

Милен Обретенов, МРРБ

Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ

Вида Влайкова, МРРБ

Антонина Дончева, МРРБ

Джени Узунова, МРРБ

Юлиян Моллов, МРРБ

Николай Милев, МРРБ

Поля Каньова, МЕУ

Албена Мерачева, МИР

Даниела Малхасян, МИР

Желяз Енев, МИИ

Гергана Ракова, МТ

Светла Иванова, МОСВ

Десислава Георгиева-Ушколова, МТСП

Христо Стоев, МОСВ

Стефка Сарафова-Захариева, МФ

Маргарита Борисова, МФ

Христо Сенъов, ДФЗ

Мария Станевска, МОН

Велимир Бенов, МОН

Петя Иванова, Министерство на здравеопазването

Елена Иванова, Министерство на земеделието

Жасмина Аврамова, Министерство на земеделието

Борислав Симеонов, ММС

Михаил Борбелов, МВР

Димитрина Николова, АСП

Добринка Кръстева, МС

Апостол Милев, МС

Яна Маринова-Петрова, МС

Николай Нецов, МС

Даниела Николова, МС

Мария Петрова, МС

Никола Петков, МС

Ахавни Топакбашян, МС

Нина Нейкова, АХУ

доц. д-р Огнян Боюклиев – Институт за икономически изследвания, БАН

Силвия Георгиева, НСОРБ

Илко Стоянов, кмет на община Благоевград, РСР на ЮЗР

Светослав Славчев, ОУ на област Ловеч, РСР СЗР

проф. Христо Христов, областен управител на област Шумен, РСР СИР

Димитър Николов, кмет на община Бургас, РСР на ЮИР
Атанас Темелков, ССИ
Стефан Василев, АИКБ
Мариана Танчева, БТПП
Силвия Тодорова, БСК
Огнян Атанасов, КНСБ
Диана Найденова, КНСБ
арх. Константин Пеев, КАБ
проф. д-р арх. Борислав Борисов, КАБ
Инж. Любка Денева, КСБ – с пълномощно
Димитър Черкезов, ФМФИБ
Дима Стоянова, „Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността Диона“
Ася Добруджалиева, Фондация „Подслон за човечеството“ Хабитат България
Цанко Шандров, Фондация „Регионални инициативи“
Илияна Филипова, АРИР-Враца
Веселина Господинова, БАКЕП

Наблюдатели с право на съвещателен глас:

Людмила Рангелова-Петрова, ИА ОСЕС, МФ
Владислав Иванов, ИА ОСЕС, МФ
Румяна Димитрова, ДНФ, МФ
Владислав Иванов, МФ
Вероника Господинова, МВР
Магдалена Николова, АОП
Иван Венков, АОП
Анес Монфрет, ЕК
Жолт Шоколай, ЕК
Михаела Беер, ЕК
Сорина Канеа, ЕК

Представители на ГД СППРР:

Нурай Осман, МРРБ
Денислав Николов, МРРБ
Ваня Вълкова, МРРБ
Савина Моновска, МРРБ
Ирина Стоилова, МРРБ
Цветелина Матева, МРРБ
Тереза Йотова, МРРБ
Моника Стоянова, МРРБ

Секретариат на КН на ПРР 2021-2027:

Димчо Димов, МРРБ
Елица Чолакова, МРРБ
Димитрийка Танева, МРРБ
Йоанна Казакова, МРРБ

Гости:

Добринка Михайлова, ИА ОСЕС, МФ
Надя Данкинова, Фонд ФЛАГ ЕАД
Симеон Костадинов, зам. областен управител на област Варна, РСР на СИР

Въведение:

Второто заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите” 2021-2027 г. (КН на ПРР 2021-2027 г.) беше проведено изцяло онлайн чрез платформата WebEx. В заседанието взеха участие членове на КН на ПРР 2021-2027 г., в т.ч. представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружение на общините, Регионални съвети за развитие (РСР) и социално-икономически партньори, представители на Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие” (ГД СППРР) към МРРБ – Управляващ орган на ПРР 2021-2027 г. и ОПРР 2014-2020 г. (УО на ПРР/ОПРР), Секретариат на КН на ПРР 2021-2027 г. и представители на ГД „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия (ЕК).

Откриване на заседанието и приветствие към членовете от г-жа Ангелина Тодорова-Бонева - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и РУО на ПРР 2021-2027 г. и г-жа Анес Монфрет - началник на отдел „България, Унгария и Словения“ от Главна дирекция „Регионална и селищна политика“ в ЕК.

Г-жа Ангелина Тодорова-Бонева приветства и благодари на членовете за участието във второто заседание на КН на ПРР 2021-2027 г., след което съобщи, че има кворум и това позволява да се проведе редовно заседание и да се вземат решения.

Заместник-министърът обяви, че основната цел на заседанието е приемането на Годишен доклад за изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 за 2022 г.

Г-жа Бонева даде думата за встъпителни слова на г-жа Анес Монфрет от ЕК.

Представителят на ЕК приветства присъстващите и благодари за участието им във второто заседание на КН на ПРР, което е второто в рамките на по-малко от два месеца, на което може да се обсъди изпълнението на ОПРР 2014-2020.

Г-жа Монфрет припомни на участниците, че от началото на 2023 г. Европейската комисия извършват съвместно с дирекция ЦКЗ ежесечно внимателно наблюдение на всички Програми в България. И допълни, че това е практика, която е прилагана и за други страни-членки с оглед подпомагане изпълнението на програмите им при наличие на приоритетни оси в риск, за да не бъде допусната загуба на нито едно евро публични средства. Тя обърна внимание, че съществува риск от загуба на средства по Програмата, ако не бъдат намерени решения по сключените договори по рисковите проекти по ОПРР 2014-2020 г. Тя допълни, че ако те не могат да бъдат сертифицирани до края на 2023 г. е по-добре да бъде намерено друго решение за подкрепа на идентифицирани други потенциално готови проекти.

Г-жа Бонева благодари на г-жа Монфрет, като изрази задоволство от съвместната работа на УО на ПРР 2021-2027 г. с настоящия екип на ЕК, като отбеляза, че те са сигурен партньор в провежданите срещи през последните месеци, във връзка с приключването на програмен период 2014-2020 г. и започването на новият период 2021-2027. Тя обяви, че целият екип на УО на ПРР 2021-2027 г. разчита на подкрепата на ЕК и благодари за проявената ангажираност.

Заседанието продължи като г-жа Бонева предложи да бъде приет актуализирания дневен ред, който е допълнен с информация за създаване на временни работни групи (Task Force) във връзка с инвестициите от Фонда за справедлив преход и представяне на възможности за използване на инструмента SAFE.

Приемане на дневния ред на Второто заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.

Заседанието продължи с одобряване на дневения ред на КН на ПРР 2021-2027 г., съгласно предложението на г-жа Бонева.

Решение 1: Комитетът за наблюдение на ПРР 2021-2027 г. приема Дневния ред на 2-то заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.

Представяне, обсъждане и одобряване на Годишен доклад за изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 за 2022 г.

Г-жа Бонева припомни, че в рамките на Първото заседание на КН на ПРР 2021-2027 г., което се проведе на 16.03.2023 г. вече е била представена актуална информация за изпълнението на

ОПРР 2014-2020, но отчитайки изискванията за одобрение на Годишен доклад тя представи обща детайлна информация за изменението, изпълнението и напредъка на ОПРР 2014-2020 г. през 2022 г. по всички основни показатели, както и за използваните финансови инструменти, големите проекти, основни проблеми свързани с изпълнението на договорите и предприетите мерки от УО за разрешаването им, обобщение на оценките на ОПРР 2014-2020.

Г-жа Бонева благодари за изразеното становище от ЦКЗ по изпратения до членовете на КН проект на доклад, както и за направените препоръки от страна ЕК относно по-доброто структуриране на неговото резюме за гражданите.

Г-жа Бонева даде думата на г-жа Монфрет за допълнение към нейното изказване. Тя от своя страна отбеляза, че заместник-министърът съвсем точно е представила пред членовете изпратените насоки от ЕК и обърна внимание, че преди финалния доклад за изпълнението на ОПРР 2014-2020 г. през февруари 2025 г., трябва да бъде обмислено дали тази политика да бъде продължена. В този смисъл ЕК насърчава страната ни да представя пред широката общественост информация за реализираните проекти чрез европейско финансиране по силно въздействащ и достъпен за аудиторията начин, в рамките на съвсем кратък илюстративен документ.

Г-жа Бонева даде възможност за коментари. Думата взе г-жа Ася Добруджалиева, която коментира жилищната и енергийната бедност в България. Тя помоли да ѝ бъде изпратена детайлна информация за постигнатите целеви стойности по ПО 1 на ОПРР за социалните жилища, дали са заети или не, и кои са общините, които са успяли да реализират проектите си въпреки трудностите.

Заместник-министърът благодари на г-жа Добруджалиева за темата, която е повдигнала относно жилищния проблем в страната и обеща да бъде изпратена кратка информация до членовете на КН за социалните обекти и сподели, че това е добра възможност да бъдат потърсени добрите примери, които да бъдат споделени. Г-жа Бонева увери, че УО на ПРР е на разположение да предложи ресурс, капацитет и всякаква необходима подкрепа, която е необходима, но ключова роля в този процес имат местните власти и МТСП, които приоритизират инвестиционните си проекти.

Думата беше дадена на г-жа Силвия Георгиева, НСОРБ, която благодари на УО на ПРР за всички положени усилия през 2022 г. за ускоряване изпълнението на програмата при многобройните трудности, които са имали всички страни, включително честата смяна в ръководството на УО на ПРР. Тя благодари и на целия екип на УО за добрата комуникация и за бързата реакция при всеки подаден от НСОРБ сигнал за трудност на бенефициентите. Г-жа Георгиева поздрави УО за безпристрастното отразяване в доклада на тревогите относно забавянето в изпълнението на проекта за спешната помощ, но изрази удовлетворение от мерките които е чула, че са взети от УО за наваксване изоставането на сроковете. Г-жа Георгиева отправи препоръка в програмен период 2021-2027 г. подобни проекти да бъдат планирани по-внимателно и разумно да бъде преценяван административният капацитет на всички страни, които са включени в реализацията им, с оглед недопускане на затруднения в практическата реализация в края на периода. Тя се спря накратко на другите сериозни проблеми на общините, които водят до забавяне в реализацията на проектите им, а именно ръста в цените на строителните материали, липсата на одобрените бюджети за 2023 г., както и устройственият проблем, чието решаване отнема години.

Г-жа Бонева благодари на местните власти и оцени тяхната помощ, която оказват въпреки трудната среда, в която се намират всички без приет държавен и общински бюджети.

Г-жа Бонева даде думата на г-жа Монфрет, която направи коментар относно енергийната бедност и жилищата на ромите, посочвайки че целите на инструмента SAFE са насочени именно към разрешаването на този проблем, но обърна внимание че вижда законодателните трудности, които са свързани с реализацията на подобни проекти.

Г-жа Бонева направи предложение за одобрение на Годишния доклад. Нямахте коментари и бележки и се пристъпи към вземане на решение за одобряване на Годишния доклад за изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж“ за 2022 г., което беше прието единодушно.

Решение 2: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява Годишният доклад за изпълнението на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. за 2022 г. и дава мандат на Управляващия орган да нанесе корекции в случай на получени коментари от членовете на Комитета за наблюдение и да изпрати финалния вариант в съответствие с чл. 125 от Регламент (ЕС) №1303/2013.

Информация за подготовката на Приоритет за справедлив енергиен преход по ПРР 2021-2027 г. Обсъждане на предложение за създаване на постоянни подкомитети/работни групи във връзка с инвестициите от Фонда за справедлив преход

Г-жа Бонева обяви, че неформално е изпратено към ЕК предложение за нова версия на 3-те териториални планове за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора, както и всички документи съпътстващи проекта за изменение на ПРР 2021-2027. Част от получените коментари от страна на ЕК са по отношение на необходимостта от засилване на диалога и партньорските срещи на местно ниво. В тази връзка в периода 20-24 април 2023 г. бяха проведоха регионални дискуссионни форума в Перник, Кюстендил и Стара Загора, които бяха с фокус върху инвестиционните нужди на тези три региона, които са част от справедливия преход. Заместник-министърът подчерта, че в този смисъл работата не е спирала и УО е в тясно партньорство с Министерство на енергетиката. На база проведена кореспонденция и диалог с ЕК, г-жа Бонева предложи на членовете на КН да бъде създадена временна оперативна работна група (Task Force), която в работен формат и тесен контакт да обсъди в следващите няколко седмици бележките на ЕК. Тя предложи в нея да бъдат включени Управляващите органи на програмите и други заинтересовани страни, които имат касателство по темата и изрази надежда, че дейността на тази РГ ще допринесе за конкретен напредък. Г-жа Бонева даде думата на г-жа Монфрет за допълнения.

Г-жа Монфрет благодари за проведените събития и инициативи на местно ниво в последните седмици. Тя посочи, че ЕК насърчава принципа на партньорство, който е много необходим за тази ключова промяна свързана със справедливия преход в трите региона, която няма как да се случи без хора, които да я създадат и да я осъществят. Тя отбеляза, че в този смисъл е по-добре всички да бъдат включени в тези диалози, които могат да провокират достигането на информацията за възможностите, които справедливият преход може да допринесе на трите региона. Г-жа Монфред припомни, че България се е ангажирала да предостави своите финализирани варианти на Териториалните планове за справедлив преход до юни 2023 г., което означава, че времето, което остава за подготовката и приемането им е силно ограничено. Относно създаването на временната работна група ЕК препоръчват в съставът ѝ да бъдат включени ключовите заинтересовани страни на национално и местно ниво, в това число представителите на Министерство на енергетиката, на общините на трите региона, на социално-икономическите партньори, НПО.

Председателят на КН благодари на г-жа Монфрет за изказването и допълни, че много разчита на ЕК за разбирането на българските специфики. Тя изрази надежда, че представителите на ЕК са се уверили на място по време на проведените три информационни кампании за многобройните активни граждани, НПО, синдикати и работодатели и посочи че много разчита тази енергия да бъде насочена в правилната посока.

Г-н Огнян Атанасов, КНСБ взе думата като подкрепи създаването на работна група, като помоли да бъде уточнено каква ще бъде нейната основна цел и изрази притеснение относно нейната оперативност, предвид очертавания се широк състав.

Г-жа Бонева благодари за въпроса и подчерта, че трябва да се говори за временна Работна група в оперативен порядък по конкретна задача, за да не бъдат иззети функциите на всички други комисии и работни формати в България, както и компетенциите на съответните отговорни ведомства. Тя уточни, че целта е в хоризонт от 6 седмици да бъде прецизиран инвестиционният подход в рамките на ПРР, да бъде изяснена структурата за изпълнение в трите региона и да бъдат адресирани получените коментари от ЕК, които са неофициални и не

могат да бъдат споделяни в широк формат. Заместник-министърът каза, че очаква желаещите да бъдат включени в РГ да изпратят своите писмени заявления до 09.05.2023 г., след което УО ще предприеме последващи стъпки.

Представяне на възможности за използване на инструмента SAFE

Г-жа Сорина Канеа, ЕК направи презентация пред членовете на КН на ПРР относно инструмента SAFE. Тя каза, че инструмента SAFE е част от по-голям план за действие, за който е постигната договореност между ЕК и държавите членки. Той представлява пряк европейски отговор на кризата в Украйна, която породила безпрецедентна енергийна криза, така че да даде възможност в най-скоро време за използване на ВЕИ и да доведе до икономии, от които се нуждаят държавите членки, с оглед постигане на независимост по отношение на енергийните доставки на достъпни цени, което е един от елементите на плана. Г-жа Канеа се спря накратко на основните моменти, сред които периодът на допустимост на разходите, обхватът на интервенциите и мерките, които са предвидени за финансиране със средства от ЕФРР, ЕСФ и КФ.

Председателят на КН благодари на ЕК за предоставената информация и за възможността за гъвкавост, която е осигурена в края на периода. Тя подчерта, че от страна на УО на ПРР се обледяват възможностите, които предоставя инструмента SAFE, но се търсят начини да бъдат намалени рисковете и да се запази обхвата на програмата както и да бъдат постигнати нейните заложи цели и резултати.

Думата беше дадена на арх. Константин Пеев, КАБ, който предложи за рисковите проекти в сферата на туризма и здравеопазването в рамките на УО да бъде създадено звено, в което част от екипа да работи приоритетно по рисковите проекти. Той допълни, че по конкретни казуси в сферата на туризма при необходимост е добре да бъде потърсена допълнителна експертност от специализирани браншови и професионални организации.

Г-жа Бонева благодари за направеното предложение и заяви, че в новия програмен период при възникване на необходимост ще бъдат включвани съответните експерти по отношение на казуси, свързани с реставрация и съхранение на културно-историческо наследство.

В заключение, г-жа Бонева благодари на всички за активното и конструктивно участие и пожела приятен ден.

АНГЕЛИНА ТОДОРОВА-БОНЕВА,

**Заместник-министър, Ръководител на УО
на ОПРР и ПРР и Председател на КН на
ПРР 2021-2027**